

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes száma ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdáiban.
— Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetemény, nyiltér és egyéb felszólítások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdi minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A magyar földért.

Magyarország ujabbkori fejlődésében egy kétségkívül sajnálatos jelenség volt az, hogy míg az ipari és kereskedelmi érdekek a legteljesebb dédelgetésben részesültek, addig a földmívelési igények kielégítést sohasem nyertek. Magasabb látkörü nemzetgazdák, kik az ország történelmi múltját, hagyományait tanulmányozták és megismerték, sokszor aggódva mutattak rá ez anomáliára, hangsúlyozván, hogy Magyarország múltjában úgy mint jövődjében egyaránt az agrikultur érdekek istápolására van utalva; földmívelő nép csak földmívelő államot alkothat, s hogy az erről való megfelejtkezés óriási válságok előidézője lehet a nemzetgazdasági élet folyamatában.

De alig akadt egy-egy apró csoport, mely a figyelmeztető hangokra némi reagálásra lett volna hajlandó. A tulnyomó nagy többség — eikáprázta a kereskedelem és különösen a nagy ipar terén felesillámó anyagi sikerektől — minden tehetségével és erejével azok szolgálatába állott s a magyar földmívelésügy mind e mai napig azok között a szűk korlátok között mozog, melyet a merkantilizmus önző érdekei számára kijelöltek.

Végre az ugynevezett agrariusok — a magyar föld e lankadatlan védeimezői — elkésérségükben összeállottak és megalakítottak egy organumot a „Hazánk“-at, hogy a földmívelési érdekek nyilvános szószólója és az alvó gazdátársadalom ébresztője legyen. E vállalkozásra aztán nyiltan kitört az a természetellenes antagonizmus, mely a magyar földmívelés és a magyar kereskedelem között régidő óta lappangott, s a föld-

mívelési érdekek elnyomásában volt észlelhető. A gyárak és a gőzmalmok, valamint a nagy pénzpiac matadorjai óriási erőfeszítéssel vetették magukat az agrariusok ellen s ezek törekvéseit a legmizstikusabb gyanukba igyekeztek keverni az ország előtt, míg magában a gazdaközönség egyesületében az „orsz. magy. gazdasági egyesület“-ben egy ügyetlenül rendezett palota-forradalom segítségével az agrariusok pozícióit szállották meg úgy, hogy a „Hazánk“ minden törekvése egy csapással meghiusultnak volt tekinthető.

A veszedelem tetőpontján még egyszer megfújta harsonáját a „Hazánk“; s ime tárogatója hangjaira egyszerre megmozdult a magyar gazdaközönségnek impozáns tábora. A független föld birtokosok gárdája odasereglett a kibontott zászló alá s egy fényes diadalt aratott a „Köztelek“-en, melyet az egyetlen csatával visszahódított eredeti rendeltetésének: a magyar földmívelésügy meleg tüzhelyéül.

Minket a dolog politikai oldala kevésbé érdekel. Mint minden kérdésbe Magyarországon, úgy ebbe a dologba is sok oldalról belejátszottak többé-kevésbé a domináló politikai és pártérdekek. De a ki az ország nemzetgazdasági viszonyaiban a kölesönöz méltányosságot óhajítja vezéreivül felállítani s azt akarja, hogy a különféle nemzetgazdasági ágak — mint a földmívelés, pénzügy, ipar, kereskedelem — ne egymás rovására, hanem egymás javára összhangzatosan fejlesztesse, — annak okvetlenül örvendenie kell azon, hogy a magyar gazdák, az anyaföld urai és művelői végre felébredtek apathikus álmukból s erejük kellő tudatában visszafoglalták

azt a tért, melyet hosszas tétienségük miatt az önzés elűtött lábaik alól.

S van még egy oldala a dolognak, mely minket gömörieket különösen érdekel. A tusában, melyet vasárnap a „Köztelek“-en megvittak, a megyénkbeli gazdátársadalomnak mintegy harmincz előkelő tagja vett részt. Öntudatos és önzetlen férfiak, kik nem saját érdekükben, de nagy nemzeti czélok szolgálatában szállottak síkra, s ez az észre és jellemre egyaránt kiváló tábor kivétel nélkül arra a pártra állott, melynek zászlaját a „Hazánk“ bontotta ki s annak élén szintén megyénk szülöttje dr. Bernát István emeli magasra.

Abban az időben — alig pár éve mult — mikor Bernát itt a megyében fejtette ki közgazdasági elveit, melyek ugyanazok voltak akkor, a mik ma; — alig egy néhány figyelmes bíráló csatlakozott oldala mellé. Mi, önzetlen lelkesedésünkben, egy egész hatalmas áramlat ellenében is felismertük azokat az igazságokat, melyek érdekében annyi buzdító szót, néha néhány erős szatírárt vagy kemény megrovást is kiáltottunk el, nagyobbreszt hiába. Sokszor voltunk azon a ponton, hogy a sikertelen küzdelemmel felhagyjunk, s csak valami halavány bizás a történelmi logika igazságosságában, tartotta ébren lelkünket. Ime: a várt győzelem bekövetkezett. Eljött az idő, a mely igazságot szolgáltatott nekünk. Mert a közteleki győzelem jórészt a gömörmezei gazdák győzelme, melyből a Bernát István részét senki elvitatni nem képes, nem is akarja.

Minden hiu dicsekvés nélkül, önzetlenül örvendünk ennek, nem csak azért, mert meggyö-

TÁRCZA.

A kötény.

— Francia elbeszélés. —
Írta: Charles Foley.

Nem fogsz szemrehányást tenni többé, remélem, hogy belenyugodtam övezségembe. Szerettem volna férjhez menni. Meg is tettem e czélra minden tőlem telhetőt — sőt még többet is. Hallgasd csak! őszinte egyetlen bizalmas barátnőm előtt — titkotat. Furesa kis történet ez!

Gyászom hat hónappal ezelőtt lejárt. Huszonkilenc évvel, igen gazdag, nem is igen csunya létemre egy kissé csodálkoztam, hogy egy férfi sem törí magát utánam. Mondom csodálkoztam. . . de nem igen bántódtam miatta. Először azért nem, mert most magam akartam magamnak férjet keresni: másodsor pedig azért nem, mert nem akadtam arra a második férjre, a kiről álmodoztam.

Abban az időben esendes életet éltem, mikor egy májusi napon poissy villából visszatérve, a perronn várakoznom kellett a Párisba vivő express vonatra. Kissé hűvös idő volt s fátyolomat két rétt borítottam az arcomra. Egyszerre furesán éreztem magamat; mintha fölemelt volna a ruhám ránczaiba kapaszkodó tavaszi lengé szellő. Az ébredő tavasz pezsgése volt, mit minden élő lény megérez. Fel s alá sétáltam, hogy ne érezzem annyira ezt az izgatottságot. Végre megérkezett a vonat. Nagyt fújva megállott s én beszálltam a legelső kupéba. Csupán egy ur ült benne, a sarokban, velem szemben. Egy rettenetes, nagy újságot olvasott, mely egészen eltakarta. Csak a lábait láttam. Ezek-e vagy az a tavaszi ébredés nem hagyott békén? Köhögtem, fészkelődtem, felállottam, majd leeresztettem az ablakot. Az az ur oda sem hederített. A másik sarokba ültem. Az én uram egyszerre összehajította a lapot s szemtől-szembe tanulmányozhattam. Ah! kedvesem, mintha a villám csapott volna le mellettem! O volt! álmaim képe! És, önkénytelen fellekelésemben, azt mondtam magamban: — Enyém lesz!

Részletes vizsgálat alá fogtam, mit annál könnyebben tehettem, mert a mellettnök elfutó vidék nézésében volt elmerülve. Csinos fiu volt. Nagy, széles vállakkal. Szeme barna, szempillái hosszúk, haja tömött, vastag bajusza igen hosszú, s gallus-módra ajkaira csüngött le. Tekintete férfias kemény: imádom az ilyet!

Minél tovább néztem, annál jobban tetszett. Óh! az a tavaszi ébredés! Ne bízzál benne!

Aztán aggodalom fogott el: a vonat olyan gyorsan

haladt! Még néhány percz s elválnék a nélkül, hogy beszéltnök volna egymással. Kiszáll a vagonból s eltűnik a tömeg között. . . S aztán mindennek vége! A mint így tűnődöm, egyszerre észre vettem, hogy a lámpa a kosiban nincs meggyujtva s aztán, hogy az én emberem az ülésre, maga mellé rakja a lapjait, leveleit, papírjait s oda tesz egy kis zöld névjegytárczát is. Egy eszme! Mindekelőtt szeméremtellem megmértem a köztünk levő távolságot, s aztán megállapítottam magamban a kézmozdulatot és mikor az alagutba érkeztünk, hirtelen, a nélkül, hogy a papirokat megérintettem volna, megragadtam a tárczát s zsebembe eszattattam.

Ez egy pillanat műve volt. Mintha csak jó napot mondtam volna neki.

Mikor az állomásra érkeztünk, emberem felállott, megtapogatta zsebeit, megrázogatta a felöltőjét, kikutatta a máhla-hálót, benézett az ülés alá, stb. Mikor rám tekintett, éreztem, hogy elpirulok; szerencsére sürű volt a fátyolom. Nem mert szólni; a vonat megállott, én leugrottam a perronra, aztán siettem a kijárat felé s bérkosiba vágtam magamat. Ott kinyitottam a tárczát s benne találtam a névjegyeit, „Piroton Sándor főhadnagy a 166. gyalogezred. 69. századában, Rouen, rue d'Amiens“.

Csak ez kellett nekem. Ezt tudva, tudtam a többit. Huszonnyolcz éves, a saint-aixenti katona-iskolában tanult; jó bizonyítvány; vagyontalan.

Két napi gondolkozási időt adtam magamnak s aztán két nap mulva, — az a tavaszi ébredés nem hagyott békében, — nem sokat gondolkozva, elutaztam Rouenba. Ujból jól lefátyolozva magamat egyenesen a rue d'Amiens 69 alá hajtottam. Kérdeztem beszélhetek-e a vendégfogadónéval? Az apró, himlőhelyes, kíváncsi fecsegő asszonytól csakhamar megtudtam mindent. Piroton főhadynak ninesennek nagy igényei. Szeret billiárdozni, kerüli az asszonynevet, nagyon jó fiu, könnyen meglehet vele ismerkedni. . .

A mig az öreg beszélt, azon törtem a fejemet: rögtön felkeressem-e, a hogy vagyok, elegans, gazdag öltözetemben s koczkáztassam azt, hogy kétségbe vonja kilétemet? Ki tudja: ez a pompa nem ijesztené-e meg vagy nem kábitaná-e el? és én nem akartam őt sem elriasztani, sem elbűvölni. Aztán, mielőtt határoznék, szerettem volna megismerni, megfigyelni, közelebről tanulmányozni. Uj eszmem támadt, mulatságos, fantasztikus így szóltam a vendégfogadónéhoz:

— Nem fogadna fel szobalánynak a vendégfogadójába?

— Önt asszonyom?

— Testestül, lelkestül, — én fogom önnek a bért

fizetni, a milyen önnek tetszik; esupán azt kötöm ki, hogy ne fogjon nagyon nehéz munkára.

Az öreg hamiskásan mosolygott.

— Ön fog az I. emeleten kiszolgálni, ott laknak a tiszt urak.

— Helyes. S ön nem fog elárulni.

Hallgatását mindjárt kis kerek összeg foglalóval iparkodtam biztosítani. És másnap reggel megérkeztem világos, csikós perkál ruhában, a fejemen csipke-főkötőben s rövid fehér kötényvel. Nem lehetet rám ismerni; de nagyon jól állott. A fogadóné rögtön azt mondta:

— Piroton főhadnagy már háromszor esőngtetett a eszímájáért. Vigye fel neki a 22-esbe

Kissé megrázkódtam, aztán fogtam a eszímát, felmentem az emeletre s bekopogtattam a 22-esbe.

— Lehet — hangzott belülről, kemény, érczes hang volt — imádom ezt!

Beléptem. O volt. Ingujja fel volt gyűrve izmos karjain. Tükör előtt ült s borotválkozott, felém fordult s kíváncsian a szemembe nézett. Biztos voltam benne, hogy nem ismer meg, de azért egészen elpirultam.

— Tegye le — mondá lágyabb hangon.

Aztán kezébe tartva a borotvát folytatta:

— Hát más szobaleányt fogadtak? még nem láttam magát.

— Csak tegnap óta vagyok itt. Ezentul én velem lesz dolga önnek uram. . .

— Nem bánom, épenséggel nem bánom!

Nevetett, hát én is nevettem. — Aztán kihivólag feleltem:

— Mindent megteszek, a mi tölem telik, hogy önt kielégítsem.

Ugy látszik nagyon jól beszéltem. Hirtelen mozdulatot tett s megvágta magát a borotvával.

— Ah! Megvágta magamat! Minek is mond olyanokat. . . Mondja csak még egyszer!

— Remélem, meg lesz velem elégedve.

— Már is meg vagyok elégedve; nagyon meg vagyok elégedve.

— És most uram, van még szüksége rám?

— Igen, igen, van; mindig van magára szükségem! Először is nézze meg csak egy kicsit, nem rutit-e nagyon el ez a metszés?

Ezzel elém állott; felemelve az állát, de lefelé nézve majd elnyelt a tekintetével. Bajusza az arcomat csiklandozta. . . Én élénken tiltakoztam, talán nagyon is élénken:

— Nem rutítja el, egy cseppet sem, . . . ellenkezőleg.

zódásunk szerint igaz ügy jutott diadalra, hanem azért is, mert hisszük, hogy a győzelem a félreértések sok láncolatát fogja széjjeltépni és hogy a megyebeli közgazdasági élet felvirágozására jótékony hatást fog gyakorolni. A nemzetnek szüksége van minden használható munkására s a munkás kezek összeforrasztása egyike a legszébb törekvéseknek, melyeket a férfui ambíciók feladatainak tekinthetünk.

Hirdetmény.

4684. sz. — Mely mellett városunk területén lakó önálló adófizető iparos és kereskedők értesítetnek, hogy a városi tanács mint I-ső fokú iparhatóság mellé, az 1895-ik évre való jogosultsággal választandó 20 iparhatósági megbízott választásra határnapul **f. evi december hó 17-ének d. e. 9 órája** a városháza tanácstermébe kifizetett.

Mi azzal hozatik köztudomásra, hogy választó mindazon iparos és kereskedő, ki az e végett összeállított, közszemlére lett kitétele után, mint felszólalással meg nem támadott, és így jóváhagyási záradékkal ellátott névjegyzékben foglaltatik; választható pedig az, ki legalább 10 frt 50 kr. III-ad osztályu kereseti adót fizet, és az arról összeállított névjegyzékbe be van vezetve.

A választás szavazat lapok útján történik, tart regeli 9 órától, esti 6 óráig.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1894. évi december hó 7-én tartott ülésében.

Szabó György, polgármester.

Memorandum pör. Lapunk mult számában közölt vezércikkünk folytán városunk polgársága körében élénk eszmecsere tárgyát képezte a főgimnázium tanári karának memoranduma a leányiskola tárgyában, melynek általunk röviden ismertett tartalmát általában véve helyeslik, de vannak olyanok is, kik jobban szeretnék, ha az ügy az által oldatnék meg, hogy a két tanintézet jövője teljesen külön választatván, a város építsen egy teljesen új s az igényeket minden irányban kielégítő leányiskolát, a gimnázium pedig gondoskodjék magáról úgy, a hogy tud. E vélemény pártolói azon lovagolnak, hogy ha a gimnázium mai épülete elégtelen gimnáziumnak, akkor elégtelen leányiskolának is, s a városnak első sorban azt kell szívén hordoznia, mely teljesen a sajátja. E felfogással szemben kénytelenek vagyunk kifejteti azt a megdönthetetlen igazságot, hogy a gimnázium a maga nagy népességével annyi erkölcsi és anyagi hasznot ad a város lakosságának, hogy annak figyelmen kívül hagyása a város érdekeinek veszélyeztetése volna. A mint az ügy mai álláspontján nem térhet ki a leányiskola építésének kérdése elől, ép úgy nem fog kitérhetni egykor a gimnázium elől sem, ha majd el fog következni az idő, midőn egy új gimnáziumi épület felemelése a tervezetéből a komoly megvalósítás stádiumába lép. — Egész sorozatát tudnók felhozni a hazai városoknak, melyek százezreket áldoztak gimnáziumaikért s áldoznának ma is, ha polgárai az óriási terhet, melylyel egy teljesen új tanintézet

Erre ő hirtelen erősen — imádom ezt — átölelte a derekamat s megeskült . . .

Három nap mulva, bármilyen kényelmes volt is ez a szobaleányi szerep, kezdett terhes lenni. Szabadulni akartam tőle s elhatároztam, hogy felfedezem magamat. Egy nap így szóltam a főhadnagyhoz:

— Ne menjen el ma este! Várjon a szobájában; meglepetésem van számára.

— Mitéle meglepés? Mire való az? Minden jól van így, a hogyan van!

— Még jobban is lesz! Tehát estére!

Siettem a lakásomra, hogy öltözéket váltsak. Kiválasztottam egy pompás tengerzöld selyemruhát, megkentem, felsütöttem a hajamat, parfümöztem magamat s már előre örültem, mennyire el lesz tőlem ragadtatva. Mikor besötétedett, lábujjhegyen ajtajához osontam s hirtelen benyitottam a szobájába. Visszahökken!

— Nagy isten miféle csoda ez? Ki ez?

— Én vagyok, barátom én!

— Elment az eszed? Miféle maskara ez?

— Hát az én rendes öltözésem.

— Tréfálsz? Ugy áll rajtad mint száron a nyereg! Ki ne menj így, mert becsuknak!

Bántott ez a beszéd; hát minden szótagot hangsúlyozva így szóltam:

— Rangom és vagyonomnak megfelelőleg vagyok öltözve. Én nagyvilági hölgy vagyok.

— Te! Te nagyvilági hölgy? Ah! hiszi, a ki hiszi! Felkaczagott, csak úgy rengett bele a szoba; aztán elkomolyodva folytatta:

— Nem; . . . tudod keress magadnak más bolondot! Engem ugyan bolondd nem teszesz. Ismerem én az asszonyokat! Elég volt már dolgom! Te, szobacizucz vagy, és punktnul! Az isten is annak teremtett!

Kezdem dühbe jönni. Összeszedtem. Erre ő megharagudott, rám sem akart többé hallgatni; majd komolyan megharagudva fenhéjázó modorom miatt, kilökött az ajtón:

— Le fogod rakni ezeket a páva tollakat s felteszed a főkötődöt, felkötöd a kötényedét. Aztán majd ha esengetek, feljössz! Értetted?

Mentem . . . és még most is vár.

Ime rövid történetem. Talán nem helyesen cselekedtem, hogy olyan tragikusán fogtam fel a dolgot. A jó lelkek talán azt fogják mondani: Mindez azt bizonyítja, hogy jól játszotta a szerepét. S ez csak hízog önre nézve. Meglehet. De akár hogyan hanyom-vetem a dolgot, minél többet töröm rajt a fejemet . . . annál kevésbé hizeleg ez nekem.

létesítése jár, elbirni képesek volnának. A mi ma figyelemre méltó teherrel alig jár, egy évtized mulva már ólom súlylál nehezdedhetik nyakunkra. A leányiskola kérdése — akár új épülete lesz, akár a gimnáziumot veszi át a város, — mindenképen meg fog oldatni; a gimnázium pedig csak addig existálhat, míg a rohamosan fejlődő korrall lépést tart, s a városnak, mint erkölcsi testületnek már anyagi érdeke is megköveteli, hogy egy oly intézményt, mely — kulturális hasznain kívül — évenként 40—50 ezer frtot juttat a polgárság zsebébe, ne hagyjon stagnálni. Különb az ügy ez időszert a városi tanács előtt van; várjuk be a szenatus böles intézkedését.

Tanító-hiány.

Mindazok, kik tanügyünk fejlődése iránt érdeklődéssel viseltetnek, tapasztalhatták, hogy a haladás e terén egy idő óta nem felel meg a hozzákötött várakozásnak s hogy a viszonyok ily kedvezőtlen alakulása mellett határozottan tanügyi visszaeséstől lehet tartani. — Ezen kedvezőtlen állapot nyomasztó hatása érezhetővé vált immár kulturális törekvéseink valamennyi vonalán s fontos állami érdekek sürgetik, hogy ezen többé kevésbé tarthatatlan állapot elvégre, a kor kívánalmainak teljesen megfelelő reform segítségével megszüntetessék. — Hol itt a baj, mely orvosolást vár elsősorban az államtól, részben azonban a társadalomtól is? Nézzünk csak kissé, alaposan körül s a baj forrására önkénytelenül is rájövünk. — Kétséget nem szenved, hogy népiskoláink nyugati minta szerint berendezve, a kor színvonalán állanak. — Tanítóképzéssel foglalkozó intézeteink száma pedig meghaladja a hatvanat. — Az ezen intézetekből évről-évre kikerült s megfelelő társadalmi műveltséggel bíró tanítók száma teljesen elegendő arra, hogy az eddig országos szervezett iskoláknál a tanítás a legkisebb szünetelés és megszakítás nélkül állandóan folyamatban tartassék. — És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy százakra és százakra megy fel azon iskolák száma, melyekben a tanítás tanító-hiány miatt több-kevesebb ideig, sokszor évekig is szünetel.

Hogyan lehetséges az, mikor a tanítóképezdek szaképzett tanítókból évről-évre egész rajokat bocsátanak ki. Ennek a látszólag hihetetlen jelenségnek meg van a maga természetes oka. A képezdekből kikerült tanító-jelölteknek ugyanis csak egy csekély töredéke maradt meg a tanítói pályán, a nagyobb része pedig az anyagi helyzet tarthatatlansága következtében oly állás után néz, mely a tisztességes megélhetés kedvező feltételei mellett existenciáját jobban biztosítja. Ennek természetes következménye az is, hogy a csekély javadalmazással összekötött állomásokon a változások nagyon gyakoriak. — A gyakori változások pedig legtöbb esetben hosszabb-rövidebb ideig tartó szüneteléssel is vannak összekötve, mindenkor hátrányára válnak a rendszeres tanításnak.

A mult évben megalkotott 26-ik törvényezikk, mely a tanítói fizetést 300 frtnyi minimumban a felekezeti iskolákra is kiterjeszti s ezzel kapcsolatban a tanítói fizetésnek 400 frtra való fokozatos kiegészítését is kimondja, hivatva van arra, hogy a tanító-hiány miatt szünetelő iskolák számát a minimumra leszállítsa. Teljes eredményt mindamellett ezen üdvös törvénytől nem várhatunk.

Nem pedig azért, mivel a napról-napra súlyosabban nehezede anyagi gondnok, az igények fokozatos emelése a létért folytatott küzdelem elviselését hovatovább jobban és jobban megnehezítik, másrészt mert közművelődési érdekeink szaporodásával a néptanító működési köre is jelentékenyen tágult a nélkül, hogy az intéző körök a beállott munkaszaporulathoz képest a tanító anyagi helyzetének javítása céljából csak egy lépést is tettek volna előre. — A néptanító magasztos hivatásában rejlő nemzeti törekvések sikerének biztosítása érdekében égetően szükséges és kívánatos immár, hogy a tanítók végre-valahára kiemeltesse a bizonytalan anyagi helyzet ama utvesztőjéből, melyben egyedül a nélkülözés juthat osztályrészül nekik, s mely működésükre is bénítólag hat. — A materialisztikus irányzat eme korszakában, hogyan kívánhatjuk a tanítótól, hogy tisztán hivatásának éljen akkor, midőn a mindennapi élet gondjaival való küzdelem ezer és ezer nehézségei, lekötve tartják összes erőit és tehetségeit. — Legyen bármily ideális gondolkodásu is az a tanító, tevékenységének erkölcsi sikereiből vagy éppen az elismerés pusztába hangzó kifejezéseiből meg nem él, s más halandó ember módjára az ő énjének is megvannak a szerény óhajai, melyek érvényesítése elől elzárkóznia nincs hatalmában.

Addig, míg a néptanító által teljesített munka s ennek anyagi jutalma között a helyes arány, a kellő egyensúly be nem áll, tanító-hiány s egyéb a tanügyet fejlődésében hátráltató bajoktól mindég tartanunk lehet. Erősen hisszük azonban, hogy az idő, mely az itt elősorolt bajok orvoslását maga után fogja vonni, már közel van.

Színház.

Bátosy eddigi ittléte alatt előadásainak általános sikere s tagjainak ügybuzgalma által kiérdemelte a sajtó elismerését s e révén bizton számíthatott a közönség határozó támogatására is. Ezért nem tudjuk megmagyarázni: mi az oka annak, hogy közönségünk utóbbi időben nem mutatta ki áldozatkészségét a társulattal szemben, mely minden lehetőleg megtesz, hogy igényeit kielégíthesse; kultiválja az összes drámai műfajokat, a jobb tagok közül egyik-másik a közönség kedvence lett, az új daraboknak egész sorozatával ismertetett meg már eddig is s mégis néhány alkalommal megtörtént, hogy üres ház előtt kellett játszaniok . . . !

Szerdán este is üres padok tántogtak a színpad felé, pedig úgy karezag „Lemondás“-a, mint B. Polgár Fáni megérdemelték volna, hogy nagyobb közönség gyönyörködjék bennök. Igaz ugyan, hogy e kitűnő színművet már tavalyról ismeri közönségünk — s ez itt nálunk nagy sor! — hanem a mostani előadás minden tekintetben jelesebb volt a tavalyinál, mintha minden szereplő otthonosabbnak érezte volna magát ezuttal, nagyobb biztossággal s egyöntetűbben játszták mindnyájan tipikus szerepeiket. Főleg Polgár Fáni felfogásának nemessége, igazi bensőséggel teljes játéka által a könyekig hatotta meg a

gyengébb idegzettűeket, míg Dulich Mariska (Thekla) úde naivságával józú mosolyt esalt ajkainkra. A férfiak közül Bátosy és Heltai vívták ki a közönség osztatlan elismerését.

Csütörtökön „Egy bolond gondolat“ ezim alatt valami magyar bőrbé öltöztetett német bohózatot adtak kevés közönség érdeklődése mellett. A darabban itt-ott felesillámlik az igazi humor, de egészben véve mozaikszertien összeállított ferde helyzetek konglomeratuma az egész bohózat, melynek jeleneteit egy vékonyka hajszál fűzi össze s csupán az író tetszésétől függ, hogy az a hajszál mikor szakadjon el. Tetszett pedig az írónak e hajszálát négy felvonáson keresztül nyújtani. A máskülönben tarka jelenetekben Polgár Béla, Heltai, Lorándi, Bátosy és Pálfi, a nők közül pedig Laky Eugénia, Bera Rózsa, Dulich Mariska, Heltainé és Polgár Fáni gondoskodtak a közönség mulattatásáról.

Szombaton kissé merésznek látszó vállalatba fogott Bátosi társulata, midőn a „Sákingeni trombitás“ ezimű dalművet hirdették a színlapon. A kasszájuk nem volt kára benne, mert a közönség meglehetősen megtöltötte a néző teret; de az érdeklődéssel nem volt arányban az előadás erkölcsi sikere, mert megfelelő örök nélkül egy inkább operaházba való darabot előadni alig lehet, ha csak úgy nem, mint a mi színpadunkon, hol egyik-másik énekszámot kihagyták, egy részét pedig csak recitálták. Szerintünk már a szereposztás sem volt megfelelő, mert Lorándinét a Dulich Mariska helyére, Bátosit, vagy Lorándit a czimszerepre kompetensebbnek találjuk. A jó igyekezetet eltagadni azonban úgy sem lehet, sőt elismeréssel kell konstatálnunk, hogy az első felvonásbeli bucsudalt Lorándiné annyi bensőséggel és érzéssel énekelte, hogy a közönség szívesen megismételtette. Pompás alakok voltak még Bera Rózsa, Tarnai Lidi, Polgár Béla és Lorándi, kik kisebb szerepeiket élénk temperamentummal játszták.

A „Hortobágyi virtus“ vasárnapi előadása rendez chablonszerű népszínmű előadás volt a népszínművek speciális közönsége előtt. Az est hősei Heltainé, Perzel Mari, Bátosi és Heltai alakításaiért zajos elismerésben részesültek.

A társulatnak itt működése alatt legsikerültebb előadása Weber „Büvös vadász“ volt, mely kedden este telt házat eredményezett. Nem azért, mintha a társula jó erői egyik másik bohózatban kompaktabb egész ne képeztek volna, — sőt inkább, láttunk már oly előadásokat is Bátosi társulatától, melyek a kevésbé igényeket is kielégítették volna, míg a Büvös vadász éppen nem tartozik azok közé, melyek ellen alapos kifogásokat ne emelhetnénk; de volt valami az egészben, a mi meglepte a közönséget s meglegedést keltett mindenkiben. Az orchesterumot egy zongora helyettesítette s így a zenekarakteristikumát még oly kitűnő zenész játéka mellett is csak halványan élvezhettük, mint a karmester, ki a szó teljes értelmében kifogástalanul interpretálta a darab zenéi részeit. A karok néhol hamisan énekeltek, néhol vacilláltak. A főszereplőknek azonban hálás feladatuk volt, Parzel Mari — a jutalmazott művész — poetikus szerepét szépen és nemes ambícióval játszta; a második felvonásbeli imát („Lassan, lassan gyöngye dallam, szállj a csillagok körébe. . .“) a közönség zajosan megtapsolta. Legnehezebb partija Bera Rózsa-nak volt, de a kiváló művész bravúrral győzte le a nehézségeket. Lorándi is kitett magáért, — kitűnő zenei hallása, tiszta hangja, rokonszenves alakja a Max szerepében szép sikert eredményezett. A sikerhez hozzájárultak még Heltai, Bátosi, Polgár és Dulich Mariska is, — de különösen Kiss Pálfi, ki ördögös machinációival a barlangjelenetet tette látványossá és érdekessé. Az előadás általában véve egyöntetűség s bizonyos poetikus színezet vonult végig s mindenik szereplő oly nemes igyekezettel törekedett a sikert elérni, hogy a nyilvános elismerés szavával nem fukarkodhatunk akkor, mikor a nemzet napszámói egy nagyobb szabású dalmű színrehozatala által uttörő munkára vállalkoznak s vállalkozásukat tisztességes siker követi.

Hirek és vegyesek.

Eljegyzés. Dr. Bernát István, városunk kitűnő szülőtte, a „Hazánk“ napilap főszerkesztője, s a ma felszinen lévő agrármozgalmak egyik legelső harczoza Vághon eljegyezte Guáry Emma urhölgyet. Aldás és boldogság kísérfje a boldog pár frigyét?

Esküvő. Dráskóczy László rimaszécsi járásbeli főszolgabíró f. hó 8-án esküdött örök hűséget a pestmegyei Domony községben Segesváry Irén urhölgynek. Esküvő után az ifju pár a vőlegény lakására Feledre érkezett, hol Feled és a járás községeinek képviselőiben lovasbandérium fogadta a boldog ifju párt, s lámpiónok és fáklyák száza mellett diszes fogatokon kísérték be az állomástól lakásáig a népszerű főszolgabírót, kinek láthatólag jól esett, hogy járásának lakosága oly meleg ragaszkodással és szeretettel fogadta.

Egy hőselekkü asszony halt meg folyó hó 5-én Szerkében: özv. Alexy Istvánné szül. Báthory Zsuzsanna, kinek az élet legkeményebb megpróbáltatásai jutottak osztályrészül földi vándorlása sűrűn ismétlődő szomorú napjai alatt. Férjét a m. államvasutak mulasztása miatt elgázolta a zónarendszer második napján egy gözmozdony s a boldogtalan feleség, ki igazi rajongással esüggött imádot férjén, a legsúlyosabb anyagi viszonyok között maradt özvegyen öt apró gyermekének egyetlen támaszául. A vasminiszternek — ki azon időben a vasutak vezére volt — szobrára már százezer forint gyűlt össze, de arról a kilencz árvaról és két özvegyről, ki a zóna nagy alkotásának megynkben áldozatául esett, mindeddig csak az gondoskodott nagy mostohán, a ki az erdők madarait táplálja és ruházta a mezők lilomát. — Az erőselekkü özvegy magára vette a családfo temérdek gondjait s öt esztendeig igazi férfias nagy lélekkel küzdött árva életeért, miközben a vállaira tódult terhek alatt teste lelke összetört, s a szegény nő egy nem sikerült kínos műtét után az ágyba roskadt. Egy egész esztendő súlyos szenvedés után a halál angyala folyó hó 5-én váltotta meg

földi szenvedéseitől. Ő és férje, míg sorsuk megengedte, sok jót tettek egyes emberekkel épügy, mint a közügyekért, s különösen Simoni és vidéke kulturális alkotáiban mindenütt megtalálhatók az ő jóságos kezeiknek a nyomai. — Most a teljesen árván maradt öt gyermek ösi öröke dobszó alá kerül, s a szerencsétlen pusztuló család megmentésére megyei hatalmasaink nem igen sietnek néhány közvetítő lépést tenni. — Nem tagadjuk fájdalmas szemrehányásul irtuk meg e pár sort, mellyel a közügyek nevében tartozni vélünk az Alexay István és Osváth István árváinak. A sokat hányattott nő poraira áldó könnyek hullanak, s nyugalmat kíván neki minden melegen érző emberi szív. — Temetése folyó hó 7-én ment végbe Serkében, hol a résztvevők nagy tömege kísérte ki az örök nyugalom helyére a korán elhunyt derék családanyát. A háznál Kupai Dénes vályi ref. lelkész mondott megható imát, s a jános-i derék dalárda gyönyörű éneket zengett. Aztán az elhunyt kivánságához képest a holtestet átszállították a simoni-i temetőre, hol Batta György simoni-i ref. lelkész költői szépségekben gazdag beszéde után a hű feleség tetemeit felejthetetlen férje mellett helyezték örök nyugalomra. — A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alexay István és testvérei: Juliska, György, Pauna és Bandi mint gyermekek, özvegy Báthory Ferenczné, mint anya, Báthory László és családja, Báthory Julianna férjezett Lengyel Sámuelné és családja, továbbá Alexay Borbála férjezett Csecsnik Istvánné s családja a legmélyebben megszorodott szívvel jelentik, hogy a legjobb, legszeretőbb anya, leány, testvér, nagynéne illetőleg sógornő özv. Alexay Istvánné szül. Báthory Zsuzsanna életének 43-ik özvegyiségének 6-ik évében, 22 évi boldog házasság, s hosszú kinos szenvedés után f. évi december hó 5-én meghalt. — A megboldogult hült tetemei decz. hó 7-én d. u. 2 órakor fogtak Serkéből a simoni temetőbe szállítani és ott az ev. ref. egyház szertartása szerint utolsó óhajához képest imádozt férje, drága emlékü atyánk mellé örök nyugalomra tétetni — Nyugodj békével, drága jó lélek! Ki ez életben sokat, nagyon sokat szenvedtél! Tekints le egészen árván maradt gyermekeidre! Lebegjen felettük a te szellemed! — Isten veled! Serke, 1894. decz. 6-án.

Kinevezés. A kassai kir. ítélőtábla elnöke Baksay Dezső végzett joghallgatót a kassai királyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki, s mint értesítünk, a jeles fiatal jogász szolgáltatásra a rimaszombati kir. törvényszékhez osztott be.

Esküvő. Makovics Lajos helybeli asztalos-mester f. hó 12-én esküdték örök hűséget az ev. ref. templomban Dideczky Gizellának, Dideczky János helybeli asztalos-mester szép leányának. Az esküvőn és az azt követő lakodalmon az ismerősök és jó barátok számosan vettek részt.

Jubileumi epilóg. A főgimnázium felsőbb osztályainak ifjúsága körében fennálló „Tompakör“ Baksay István tanárt meg a mult iskolai év végén örökös diszelnökévé választotta meg; a mennyiben a jubileumi ünnepek lázas előkészületei s az évzáró vizsgák közepett a minden irányban elfoglalt ifjúság a választásról szóló okmányt annak idején nem készíthette el: az azóta elkészült díszes oklevelet e hó 8-án délelőtt adta át a megbubilált érdemes tanárnak. Az ifjúság küldöttségét dr. Veres Samu tanár vezette Baksay tanárhoz, hol Kórsós Zoltán ifjúsági elnök esinos beszéde után Wiesinger Frigyes nyújtotta át a diszelnökségről szóló okmányt. Az érdemes professor örömeinek adott kifejezést az ifjúság nemes érzelmeinek így módon való kifejezése fölött, kijelentvén, hogy az átadott oklevelet legszebb jubileumi emlékei közé sorozza.

Halalozás. Bornemisza György ajnácskői földbírtokos, a régi magyar világ egyik itt maradt alakja hunyt el f. hó 11-én Ajnácskőn. Régóta visszavonulva élt ajnácskői tuskumájában, gazdaságának élve és megőrizve híven a magyar ruha viselését. — Nyugodjék békével!

Iskolai estély. A m. hóban a gymnasiumban megtartott iskolai estély ugy erkölcsileg, mint anyagilag a várakozáson felül sikerült. Ezen buzulva a tanári kar felügyelete alatt e hó 19-én tartja meg a gymnasiumi ifjúság második estélyét, a melyre már most városszerre nagy az érdeklődés. Addig is, míg a meghívók szét lesznek küldve, közöljük tájékoztatól annak szövegét és a programmot: **Műsor:** 1. Népdalok. Enekl: a főgymnasiumi dalárda. 2. „A kakasülön.“ Monológ, irta Gabányi Árpád, szavalja: Sramko Loránd VIII. o. t. 3. „Venezzei Carneval“ Schulhoffól. Zongorán előadja: Institoris Endre VIII. oszt. t. 4. Népdalgyűjtemény Czimbalmon előadja: Dienes Gyula VII. o. t., hegedűn kíséri: Borsody Károly VIII. oszt. tan. 5. „Csak álom volt.“ irta és felolvasta: Kórsós Zoltán VIII. o. t. 6. „Granadai éji szállás“ Kreutzertől opera részlet. Fuvolán előadják: Sárkány József VII. és Ivánka Milán VIII. o. t. 7. „Rákóczy Ferencz Rodostón“ melódrama. Szövegét: Dr. Várady Antaltól, szavalja: Törköly József VII. o. t. zenéjét: id. Ábrányi Kornéltól, zongorán előadja: Groó Béla VII. o. t.

Gömöri agráriusok. A vasárnap Budapesten a Köztelek-en tartott országos magyar gazdasági egyesület tisztújító közgyűlésén megyénkét a következő gazdák képviselték s segítették diadalra az agráriusok törekvéseit, és pedig: gr. Andrassy Géza, Alitiz Miklós, dr. Bernát István, Balás László, Basilidesz János, Benkert György, Ebeczky Elek, Farkas Ábrahám, Farkas Zoltán, Fáy Barnabás, Glosz Barna, Hevessy Bertalan, Mész Miksa, Okolicsányi Gáspár, Radvánszky György, Szilárdy Ödön, Szentiványi Zoltán, gr. Serényi Béla, Szakall Ferencz, Szentiványi Árpád, Samarjay János, Szabó László, Vajda András, Vajda Ferdinánd.

Köszönetnyilvánítás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Meko Amália, Sárkány Adolfné ur-hölgyeknek s a dobsinai takarékpénztárnak, továbbá Sárkány Sándor, Nagy Albert, Melezer Ede, Dr. Schwirán János, Ruffinyi Jenő, Sárkány Boldizsár, Sárkány Miksa, dr. Kellner Viktor, Vlakovszky Máttyás, Gömöri Gusztáv, Trattner József, Kaiser K. József, Kosztolányi Miklós, Szontagh Márton, Tirsheer Szilárd, Gömöry János, Spangl Mihály, Sárkány Kálmán, Gömöry György, Burger János, Rőczey István, Altstock Ede, Fischer Sámuel és Klein Samu dobsinai lakosoknak az ottani állami polgári iskola ifjúsági segélyző egylete részére tett adományaikért elismerő köszönetét nyilvánította.

Kossuth Ferencz mint szerkesztő. Érdekes és fontos hírt kaptunk a fővárosból, mely bizonyára széles körökben fog feltűnést kelteni. Kossuth Ferencz ugyanis

alig hogy letette a honpolgári esküt, máris oly fényes pozíciót teremtett magának a fővárosi hírlapíróadalomban, mely az eddig hazátlan honfiúnak egyszerre hatalmas befolyást biztosít politikai életünkre. A napokban lett ugyanis aláírva a szerződés, mely szerint Kossuth Ferencz főmunkatársi minőségben hazánk legnagyobb és legbefolyásosabb napilapjának: az „Egyetértésnek“ kötelékébe lép s publicisztai működését e lapnál december 15-én fogja megkezdeni. A mily előnyös Kossuth Ferencz szerzőtetése az Egyetértésre nézve, melynek folytán olvasó közönsége bizonyára szaporodni fog, ép oly alkalmas lesz az arra is, hogy Kossuth Ferencz jelentőségét és befolyását ország-szerre emelje meit az Egyetértés hosszú pályafutása alatt komolysága, feltétlen megbízhatósága folytán s ellenzéki volta dacára minden tulzástól való tartózkodása által régen kivívta magának minden komolyan gondolkodó ellenzéki politikai becsülését. Most, Kossuth Ferencz közreműködése folytán az Egyetértés emez előnye még jobban ki fognak domborodni.

Jutalomjátékok: Ma csütörtökön Batosy szintársulatának egyik rokonszenves tagja *Heltai* Nándor jutalmán: a „Vig legények“ című kitérő bohózat kerül színre. Két ízben gyönyörködött közönségünk Heltainak, a társulat jeles bonvivant-jának és salonkomikusának remek „Carli néni“-jében s így eléggé ajánlják őt már eddig bemutatott s sikerült alakításai. Szívesen hívjuk fel a közönség figyelmét az előadásra. Megemlítjük még, hogy az előkészületek nagyban folytak a társulat szeretetre méltó naivájának *Dulich* Mariskának jutalomjátékára, a kedden f. hó 18-án színre kerülő látványos tündérrege: „Hófehérke“ előadására. A darabban mintegy negyven 7—12 éves gyermek is vesz részt; ezek szorgalmasan tanulják a darabban előforduló különféle tánczokat.

A locomobil- és cseplőgépezők tanfolyama, melyet az állami ipariskolánál a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. minisztérium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg s márczius hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmogony (locomobil), s a különféle rendszerű cseplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. — Tanulóul felvétetnek a 18 életévüket betöltött irni, olvasni tudó lakatosok, kovácsok, s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdatisztek, bírtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni; a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvet tartoznak bemutatni. — A tandíj 5 frt, a mit előzetesen a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások folyó évi december 15-től január hó 2-ig tartatnak az intézet helyiségében (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) — Vidékiek a tandíj és a bizonyítványok beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

Színházi műsor. A jövő heti színházi műsor felette változatos és sok élvezetet ígérő. Ma csütörtökön *Heltai* Nándor jutalmán színre kerül: „Vig legények“ című kitérő bohózat. Pénteken: szünet. Szombaton: „Kornevilli harangok“ Planquette remek zenéjű operette-je; Vasárnap: „Zsidó kortes“ népszínmű; Hétfőn félhelyáru népeladás: „Ripp van Winkle“; Kedden: *Dulich* Mariska jutalmán: „Hófehérke“ látványos tündérrege; Szerdán: Dózei „Csók“-ja: Csütörtökön: „Szókimondó asszonyság“ (Madame Sans-Gêne) Sardor kitérő színműve, a népszínház legújabb repertoár-darabja s szombaton: Madách „Ember tragédiája“ kerül színre. Felhívjuk a közönség figyelmét ez előadásokra.

Megkaptuk az „Ország Világ“ legutóbbi számát, melyben Pap Zoltán szép költeménye és zeneszereménye Bársony István, Adorján Sándor novellája mellett az érdekes, aktuális közlemények és illusztrációk szép sorát találjuk. Nem lep ez meg az „Ország Világ“-tól, mely régóta elismert legjobb szépirodalmi lapunk, hanem meglep az a páratlan kedvezmény, melyben karácsonykor részesíti előfizetőit (az ujonnan belépőket is.) Tartalmas karácsonyi számában a legelőkelőbb írók adtak kéziratot, ezenkívül Erdélyi Zoltántól egy szép gyermek-könyvet gyönyörű színes illusztrációkkal. Verő Györgytől hangjegy mellékletet, (mind kettőnek bolti ára 1—1 frt.) — Külön divatlapot, s még ígér egy rendkívül érdekes meglepetést olvasóinknak. Csakugyan kíváncsiak vagyunk rá! Az „Ország Világ“ a legelőkelőbb szépirodalmi hetilap, a mennyiben előfizetési ára negyedévre csak 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Mutatványszámokat a kiadóhivatalt: Budapest V., Hold-utca 7. sz. bárkinek ingyen küld.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÖRINCZY GYÖRGY.

Nyilttér.®)

Nyilatkozat.

Szentpétery Géza, klenőczy jegyző ur és öt t. társa e b. lap f. é. 50. számában személyemre vonatkozó nyilttéri nyilatkozatára ez a felelet:

Szentpétery ur a nyilatkozatot megírta s mondta: menj „hű eschem“ (Svehla) gyűjtsd az aláírókat. S lőnek összesen hatan. *Ecce hungari Klenőczyes!*... Sed ad rem!

Hogy a kishonti hazafiság talni, ez nem mond többet, mint az a hajlani közmondás, hogy: „a krétiak hazudnak“... „A kinek nem inge“!... Önök magukra vették?... Nem! Ugy ne várjanak ezafelől senki:öl!

Nyilatkozatukban „szíraz tényeket“ hoznak a nagy közönség tudomására, az én hazafiatlanságom bebizonyítására.

Az első „szíraz tény“ az, hogy én önökkel, „a magyar hazafias szellem ápolóival minden érintkezést feltűnő módon kerülök“. *Hát ez nem igaz*, mert noha önök engem már ittlétem első hetében vaknak, puposnak, betegnek (*Szlatinszky ur már temetési költés-gekre akart gyűjteni*, de megdöngölték... hátha még nem hal meg!) s tudja a jóisten minek elneveztek — csak hogy a népet tölem elidegenítsék — én mindamellett az érintkezést fentartottam s mai napig is fentartom. Különbben: a ki engem kerül, azt én sem keresem; *nincs a földkerekségén az a jegyző, a ki fölöttem pasáskodjék, tehát a klenőczy sem!*...

Hogy önök a hazafias szellem ápolói, hát ez *tehetséges*. Annyit azonban megjósoltatok, *hogy ha továbbra is önök ápolása alatt marad, egy sorradásba fog esni, s végegyengülésben fog kimerülni, mert a hazafiság nem hűhő, nem nagyképekűdés, nem mások rágalmozása s legkevésbé pedig annak a népek, kinek verejtékéből élnek, becsmérése, gyalázása.*

Ki fogja azt józan észszel állítani, hogy az önökkel való érintkezés a hazafiság próbaköve??! „sine qua non“-ja??!

Az erkölcsiségnek is? *Svehla ur!?!... o mores! Cantóres!*

A másik „szíraz tény“ az, hogy „a mióta Klenőczon lakom, magyar hazafiságomnak kétségbe vonhatatlan jelét nem adtam“ ugyan miésoda jel lehetett volna ez? *A jegyző ur előtt hajlongni?...* a városházán félnapokat ülni?... o mea culpa! ezt mind megtenni elmulasztottam, noha Szlatinszky ur barátilag figyelmeztetett: „*a ki Klenőczon bődögölni akar, annak a jegyzőhöz simulni kell*“... *Tanító ur! „holdusbot vagy függetlenség“!*

Különbben uraim, nem az én magyar hazafiságom miatt aggódnak önök, más itt a bökkenő! Ha valamit értenek a hereldikához, ugy megmondom... *Attól félnek önök, hogy Augéias istállója ki fog tisztítani!* Csak az különös, hogy bennem látják a Herkulest, bennem, a kit minden áron akaróknak eltemetni!

Az elmondottakból az elfogulatlan nagy közönség látni fogja, hogy az önök „szíraz tények“ az én *szeplőtlen magyar hazafiságom* ellen szórt vádjaitak távolról sem igazolják s ép azért *most egyenesen felhívom önöket, hogy magyar hazafiságom ellen szórt vádjaitak nyolcz nap alatt számbavehető argumentumokkal igazolják, vagy vonják vissza.* Ceterum saneta pax!...

Klenőcz, 1894. december 10.

Argay György, helyettes lelkész.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Báti selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, esikozott, kockázott, mintázott, damasztolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabőr és vámmentesen a privátmegrendelők lakására szállít: **HENNEBERG G.** (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Magán árverés.

A néhai **Alexay István** és neje tulajdonát tevő serkei külső és belső ingatlan vagyon, a hátramaradt terhek kiegyenlítése céljából folyó **1894. évi december hó 15-én Molnár József** ügyvéd ur irodájában Rimaszombatban, délelőtt 10 órakor magán árverés útján elfog adatni. — Bővebb értesítést ad **Molnár József** ügyvéd ur Rimaszombatban.

Eladó ház.

Rimaszombatban a Szijjártó-utca 2. és 4-ik számok alatti ház **szabad kézből eladó.** — Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos **Rajzinger János** mészáros mesterrel.

Hertsko Bertalan Rimaszombat.

Alkalmi bevásárlás.

A közeledő karácsonyi és ujévi ünnepekre ajánlom a nagyérdemű közönségnek dúsan felszerelt és jó hirnek örvendő

órás- és ékszerész-üzletemet,

hol mindenféle ékszer- és óra — alkalmi ajándéktárgyul — a legszebb kivitelben, mérsékelt áron vásárolható. — Továbbá nem mulaszthatom el ajánlani, hogy mindenféle díszes és hasznos

china-ezüst

tárgyak a legnagyobb választékban és mesés olesó áron csakis nálam kapható.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kiváló tisztelettel

HERTSKO BERTALAN,

órás- és ékszerész

RIMASZOMBAT, FÖTÉR.

1—2

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Vidéki olvasóink mellékletül kapják **Reisz József** divatáruházának alkalmi hirdetését.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Hirdetmény.

A gömörmezei nép- és iparbankban az 1725, 1697, 1965, 2142, 2175, 2035, 2074 2206, 734, 5007, 4973, 4930, 4272, 4363, 4862, 4189, 4237, 4192, 4200, 4280, 4652, 4331, 2826, 2835, 5329, 4781, 4385, 4822, 4336, 4701, 4373, 4697, 4378, 5378, 4730, 4493, 5448, 5353, 5163, 5506, 4815, 4831, 5086, 4981, 5357, 5229, 5566, 5027, 5584, 5515, 5227, 5553, 5328, 5588, 5688, 5177, 5351, 5276, 5558, 5316, 5626, 5572, 2671, 5481, 5469, 5547, 5500, 5523, 5667, 5712, 5650, 5693, 5621, 5651, 5674. számok alatt elzalogosított s nem rendezett kézi zálogtárgyakat, u. m. arany-, ezüst pénzeket és ékszereket, ezüst evő és disz-ezközöket, különféle értékpapirokat és betéti köny-veket, 1894. évi december hó 28-ának délutáni két (2) óráján saját helyiségében elárvereztetni.

Rimaszombat, 1894. deczemb. 6-án.

Az igazgatóság.

Tüzi-fa.

A báró Vay derencsényi erdejében több ezer méter első osztályu hasá-
b-cserfa eladó. — Bármily kis mennyiségű megrendeléseket elfogad Gellmann Sámuel rimaszombati kereskedő. A beszállításról gondoskodva van.

Hirdetmény.

5871. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy József rimaszombati lakos végrehajthatónak Lukács Gérecz János radnóti lakos végrehajtást szenvedő elleni 28 frt 82 kr. s járulékaik iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. § s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvény-
szék területén levő Radnóth községben fekvő s a radnóthi 361. számú telekjegyzőkönyvben foglalt s végrehajtást szenvedő Lukács Gérecz János tulajdonát képező 314. helyrajzi számú ház és belsősegre 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s annak megtartására határnapul 1895. évi január hó 29-ik napjának délelőtti 10 óráját Radnóth község házához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul is el-fognak adatni.

Arverezni szándékoztatók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 40 forintot készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-zéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1894. évi október hó 11.

Altdorffer, kir. törvszéki bíró.

Tüzifa eladás.

Rimaszombati vasuti álló-
máshoz bérmentve szállítva
1 waggon száraz

bükk hasábos tüzifa
(súly 10,000 kilogramm)
ára 46 forint.

Megrendelhető:

Kohn Sámunál
NYUSTYA.

Tüzifa eladás.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Braun Zsigmond rimaszombati lakos végrehajthatónak képv. Dr. Cziner Miksa ügyvéd által Czirbusz Sámuel derencsényi lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Derencsény községben fekvő, a derencsényi 34. számú telekkönyvben foglalt 617/b. helyrajzi számú ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető 1/2 résznyi 108 frt becsértékű birtokilletőségére és ugyancsak végrehajtást szenvedő Czirbusz Sámuelnek a derencsényi 99. számú telekkönyvi A. 1. sorszám 53. ö. i. sz. 160 frt becsértékű ház és belsősegre és ugyan-ezen számú telekkönyvben 2—11. sorszám alatt felvett külsőségre, s az ehhez tartozó erdő s legelő illetőségre az árverést 111 frtban ezennel megállapított kikiáltási ár-ban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi december hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor Derencsény község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Arverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becs-

árának 10%-át vagyis 10 frt 80 krt, illetve 16 frtot és 11 forint 10 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik LX. törvény-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal szá-mított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az

1881-ik LX-ik t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabá-ly-szerű elismervényt átszolgáltatni,
Rimaszombat, 1894. évi június hó 27.
A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.
Altdorffer, kir. törvszéki bíró.

Karácsonyi cikkek nagy választékban!

LOFKOVICS LIPÓT

áruháza

RIMASZOMBAT.

Ajánlja meglepő nagy raktárát

őszi és téli cikkekben.

Különösen

nagy választék

női-, leány- és gyermek-

felöltőkben.

Meglepő olcsó árak mindennemű cipőkben, kalapokban és fehérneműekben.

Karácsonyi cikkek nagy választékban!

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-uteza 12. szám alatt.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezelsze-
rűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

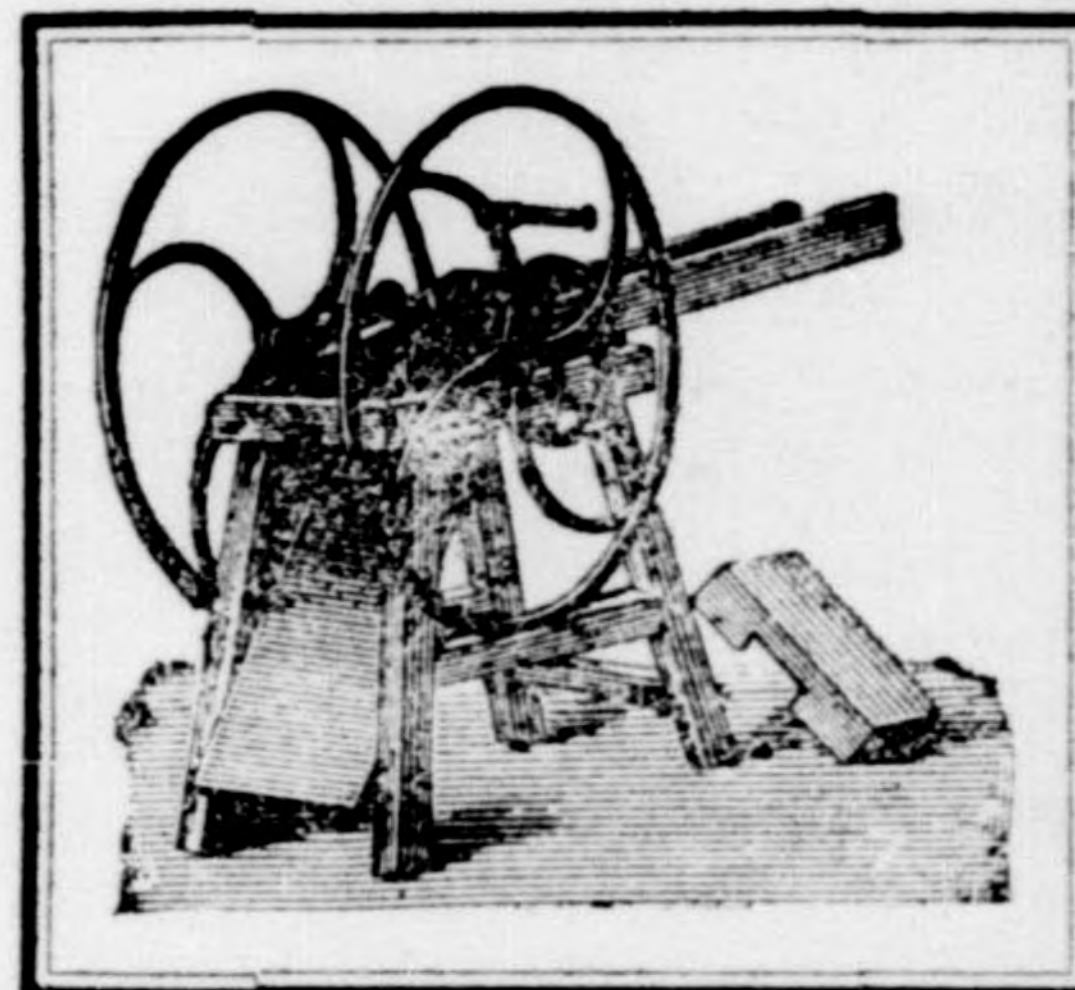

Szeekavágókat kézi- vagy jár-
gányhajtásra,

Répvágókat és tengeri-mor-
zsolókat,

Olajsajtókat és olajmag-pör-
kölőket, Olajmag-zúzókat,

Őrlő- és daráló-malmokat. —
Továbbá mindennemű

szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldük.

5—6

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni leg-
ujabban berendezett

karácsonyi bazáromra,

melyben a legdiszesebb és legezészerűbb gyermek-játékok s mindenféle kará-
csenyi és ujévi ajándékok úgy a mindkét nembeli gyermekek, valamint
felnőttek számára igen jutányos áron vásárolhatók. Az e bazárban összehal-
mozott diszes művek kizárólag a hazai ipar termékei, melyek bátran
kiállják a versenyt a külföld hasonló gyártmányaival.

Ugyancsak nálam mindennemű vadász- és lőfegyverek, vadászati
ezikkek és felszerelések jutányosan szerezhetők be, s a vadász urak szives
figyelmet különösen felhívom legujabban érkezett

„Genial-vadászfegyver“-emre,

mely a vadászfegyverek között legujabb találmány s a legkitünőbb szerkezetű.
Kézi- és utazó-bőröndök, varrógépek nagy választékban, vala-
mint diszes sir-koszorúk kaphatók.

Az ünnepek alkalmára mindenféle szeszes italok: cognac,
pezsgőborok, valamint izletes hazai termésű aszú, szomorodni és
asztali orok literes üvegenként olcsón árusítatnak; rum, thea,
déli-gyümölcsök és thea-sütemények szintén kaphatók.

Rimaszombat, 1894. decz. 5.

Tisztelettel:

STECH KÁLMÁN.

Stech Kálmán karácsonyi bazárja!

Stech Kálmán karácsonyi bazárja!

Karácsonyi és ujévi ajándékok.